

شرکت‌های بزرگ جهان

تحول ناگهانی در رده‌بندی سال ۱۹۹۶

ترجمه و تلخیص: دکتر علی منتصری - دکتر محسن نجارنیا

بالاخره در سال ۱۹۹۴ شرکت انگلیسی تازه ادغام شده «گلاکسوولکام» با فروش معادل ۱۲/۲ میلیارد دلار توانست این مقام را از آن

پس از گذشت ده سال که بزرگترین شرکت داروسازی جهان «مرک و شرکاء» مقام اول فروش جهانی دارو را بخود اختصاص داده بود،

۶۰ / رازی - سال هفتم، شماره ۹، مهر ۷۵

خود کرده و اختلاف فروش را با شرکت مرک و شرکاء، به ۲/۸ میلیارد دلار برساند. در حقیقت شرکت گلاکسو با این ادغام توانست فروش ۸/۲ میلیارد دلاری خود در سال ۱۹۹۳ را بالغ بر ۴ میلیارد دلار افزایش دهد.

همانطور که در جدول شماره یک مشاهده می‌شود جابجایی غیرمنتظره‌ای در رده‌بندی فروش شرکت‌های بزرگ دارویی نسبت به سال گذشته صورت گرفته که موج ادغام‌های متعدد به‌مراه سایر عوامل را می‌توان دلیل این جابجایی دانست. افزایش فروش دو شرکت «روش» (پس از ادغام با شرکت «سینتکس») و «آمریکن هوم پروداکتز» (AHP) (پس از ادغام با شرکت «آمریکن سیانامید) تنها بفاصله یکسال، باعث شد که این دو شرکت به ترتیب مقام‌های پنجم و سوم جدول را بخود اختصاص دهند. اما از این شگفت‌انگیزتر صعود شرکت «هوخست» (HMR) بود که پس از ادغام با دو شرکت «راسل» و «ماریون مرل‌داو» با فروشی بالغ بر ۹/۳ میلیارد دلار جای خود را در مکان سوم جدول تثبیت کرد، بطوریکه اینک بعنوان رقیب جدی برای شرکت مرک و شرکاء، مطرح است. ادغام جالب دیگر مربوط به شرکت‌های «فارماسیا و آپجان» می‌باشد که توانست خود را جزء ده شرکت برتر معرفی کند و بالاخره شرکت معظم رونه پونلن روره (RPR) که بتازگی با شرکت «فایسنس» ادغام گردیده، علی‌رغم فعالیت بسیار تنها قادر به تثبیت مکان پانزدهم خود برای دومین سال شد.

سقوط هفت کمپانی

شرکت‌هایی که سیاست‌هایی در جهت ادغام نداشتند دچار ضرردهی گردیده‌اند. شرکت «فایزر» همچون شرکت مرک در جدول رده‌بندی یک پله سقوط کرده است، شرکت‌های «بريستول-مایراسکوئیپ» (BMS)، «لیلی» و «سیبا» هرکدام دو پله و شرکت‌های «اسمیت‌کلاین بیچام» و «ساندوز» هرکدام سه پله در جدول رده‌بندی پائین آمده‌اند. شرکت «جانسون اند جانسون» توانسته جای خود را در مکان یازدهم جدول حفظ کند، در حالیکه شرکت «تاکدا» در بین شرکت‌های فوق‌الذکر تنها شرکتی است که یک پله صعود داشته است و عمده‌ترین دلیل آن سود حاصل از ارزش برابری دلار فروش محصولات دارویی است. در نهایت شرکت «بایر» است که با کسب مقام شانزدهم، از جدول پانزده شرکت برتر دارویی جهان خارج شده است. ایالات متحده آمریکا با هفت شرکت و اروپا با شش شرکت در این جدول حضور دارند. دو مکان باقیمانده جدول را بزرگترین شرکت دارویی ژاپن یعنی تاکدا و شرکت «فارماسیا-آپجان» بخود اختصاص داده‌اند. شرکت «تاکدا» برای دومین سال پیاپی رکورد بیشترین افزایش فروش را با ۱۵/۵٪ داراست و جزء چهار شرکت دارای سود دو رقمی است. ناامیدکننده‌ترین نتیجه مربوط به شرکت «سیبا» می‌باشد که به شدت از سوی واحد پول قوی (فرانک سوئیس)، انقضای زمان حق انحصاری تولید داروی متوپرولول و سیاست‌های خودکفایی اقتصادی دولت سوئیس ضربه

خورد و در نهایت به دلیل بهره‌گیری از سود حاصل از ارزش برابری دلار، فروش سال ۱۹۹۴ این شرکت ثابت ماند.

«استرلینگ» پیش‌بینی می‌کرد جزء بیست شرکت برتر قرار بگیرد جایی بهتر از رده ۲۴ را تصاحب نکرد و این در حالی است که تملک شرکت «بوتس» توسط شرکت «BASF» باعث شد تا این شرکت خود را از اواسط دهه چهارم

بدنبال این ۱۵ شرکت برتر، دو شرکت ژاپنی دیگر جزء لیست ۲۰ شرکت برتر جهان هستند،

شرکت	فروش دارویی (میلیون دلار)	% تغییر فروش	% دارو به کل فروش
1 (2) Glaxo Wellcome (UK)	12,223.9	NA	100.0
2 (1) Merck (US)	9,416.3	+7.3	62.9
3 (4) HMR (Ger)	9,351.7	NA	NA
4 (7) AHP (inc Cyanamid; US)	7,425.0	NA	55.0
5 (3) BMS (US)	6,970.0	+6.8	58.2
6 (9) Roche (inc Syntex; Swi)	6,241.3	NA	42.3
7 (6) Pfizer (US)	5,811.2	+13.3	70.2
8 (5) SB (UK)	5,532.2	+5.8	59.5
9 (-) Pharmacia & Upjohn (Swe / US)	5,304.0	NA	78.0
10 (8) Lilly (US)	5,248.0	+10.3	91.9
11 (11) J & J (US)	5,158.0	+14.9	32.8
12 (13) Takeda (Jap)	4,856.7	+15.5	64.3
13 (10) Sandoz (Swi)	4,840.5	+5.8	41.7
14 (12) Ciba (Swi)	4,463.7	-0.1	27.7
15 (15) RPR (inc Fisons; US)	4,444.0	NA	89.0

جدول شماره ۱-۱۵ شرکت بزرگ دارویی جهان از نظر فروش دارو طی سالهای ۱۹۹۴ / ۱۹۹۵

«سانکیو» در رده ۱۷ و «شیونوگی» در رده ۱۹، جدول به رده سی و یکم برساند.

در حالیکه شرکت «شرینگ پلاگ» در رده هیجدهم و «آسترا» در رده بیستم جای دارند.

شرکت سانوفی که پس از تملک شرکت

همچنانکه از جدول شماره ۲ مشخص است

«آسترا»، بیشترین رشد

گروه دوّم، پنج شرکت با فروشی بین ۶-۵ میلیارد دلار گروه سوّم، پنج شرکت با فروشی

شرکت	فروش دارو (میلیون)	% تغییر فروش
Astra	SKr 27,525.0	+24.1
Abbott	US\$ 2,200.0	+22.2
Schering	DM 2,985.0	+19.6
Sanofi	Fr 13,538.0	+18.7
Amgen	US\$ 1,549.5	+18.6
J & J	US\$ 5,158.0	+14.9
Synthelabo	Fr 7,458.2	+13.4
Pfizer	US\$ 5,811.2	+13.3
Novo Nordisk	DKr 9,236.0	+12.3
B Ingelheim	DM 5,088.0	+11.3
Eli Lilly	US\$ 5,248.0	+10.3
Schering - Plough	US\$ 3,713.7	+10.1

جدول ۲- شرکت‌های پیشتانز در افزایش فروش دارو

شرکت‌های آمریکایی و اروپایی، دوازده رده بالای جدول رشد فروش محصولات دارویی را بین خود تقسیم کرده‌اند، بدین شکل که آلمان و فرانسه با دو شرکت، سوئد و دانمارک هرکدام با یک شرکت در این لیست جای دارند. در این بین شرکت سوئدی «آسترا» با وجود کاهش نرخ رشد از ۴۶٪ در سال ۱۹۹۳ به ۲۴٪ در سال ۱۹۹۴، باز هم بیشترین رشد فروش را در بین شرکت‌های بزرگ بخود اختصاص داده است. این رشد «آسترا» مدیون دو ماه مشارکت با بخش آمریکایی شرکت، یعنی «آسترا-مرک» است. نزدیکترین رقیب «آسترا» برای تصاحب مکان اول شرکت «آبوت» بود، با ۲۲٪ رشد و بدنبال این دو شرکت شرینگ با ۲۰٪، «سانوفی» با ۱۹٪ و «آمیژن» که پیشرو بکارگیری بیوتکنولوژی در صنایع دارویی است با ۱۹٪ رشد قرار دارند. «شرینگ» با عرضه داروی بتاسرون که یک بتا اینترفرون حاصل از مهندسی ژنتیک است و نیز داروی سوتالول به این رشد فروش دست یافته است در حالیکه رشد «سانوفی» بعلت ادغام با شرکت «استرلینگ» بوده است.

بین ۵-۴ میلیارد دلار گروه چهارم و شش شرکت با فروشی بین ۴-۳ میلیارد دلار گروه پنجم پرفروشترین شرکت‌های دارویی را تشکیل می‌دهند. پنج شرکت اول جدول شماره یک رویهم ۲۱٪ از کل فروش جهانی، ۱۰ شرکت اول رویهم ۳۴٪ از کل فروش جهانی و ۲۰ شرکت اول رویهم ۵۴٪ از کل فروش جهانی دارو را در اختیار دارند.

«آمیژن»، بیشترین سودآوری

شرکت «آمیژن» در صدر جدول شماره ۳

«گلاکسولکام» و سهم ۵/۷٪ از فروش کل بازار

شرکت «گلاکسولکام» با فروشی بالغ بر ۱۲ دلار میلیارد دلار در سال گذشته توانست ۵/۷٪ از فروش بازار جهانی دارو را که ۲۱۴ میلیارد دلار بود بخود اختصاص دهد و به‌مراه «مرک» و «هوخت (HMR)» جزء تنها شرکت‌هایی باشد که رکورد فروشی بیش از ۹ میلیارد دلار در سال را در اختیار دارند. این سه شرکت بدین ترتیب گروه پیشتانز را تشکیل می‌دهند و بدنبال اینها، سه شرکت با فروشی بین ۷/۵-۶ میلیارد دلار

سودآورترین‌ها با سودی معادل ۳۵/۱٪ قرار دارد و بدنبال آن «وانر-لامبر» با ۳۴/۴٪ سود دیده می‌شود. ارقام مربوط به آمیزن شامل سودهای حاصل از فروش، حق‌الامتیازها و مشارکت‌هاست. شرکت «وانر-لامبر» نیز پس از بازسازی ساختاری درآمدها توانست مقام دوم را کسب کند. دو شرکت «فایزر» و «آسترا» نیز

سودآورترین‌ها با سودی معادل ۳۵/۱٪ قرار دارد و بدنبال آن «وانر-لامبر» با ۳۴/۴٪ سود دیده می‌شود. ارقام مربوط به آمیزن شامل سودهای حاصل از فروش، حق‌الامتیازها و مشارکت‌هاست. شرکت «وانر-لامبر» نیز پس از بازسازی ساختاری درآمدها توانست مقام دوم را کسب کند. دو شرکت «فایزر» و «آسترا» نیز

شرکت	سود (میلیون دلار)	فروش (میلیون دلار)	مارژین %
AMgen	578.8	1,697.9	35.1
Warner - Lambert	716.0	2,079.0	34.4
Glaxo Wellcome	4,012.9	12,223.9	32.8
BMS	2,270.0	6,970.0	32.6
Astra	1,181.3	3,632.7	32.5
J & J	1,669.0	5,158.0	32.4
Zeneca	963.4	2,998.9	32.1
Schering - Plough	1,190.8	4,000.7	29.8
Merck	4,415.2	14,969.85	29.5
Pfizer	1,976.6	6,963.0	28.4

جدول ۳- شرکت‌های پیشتاز در سودآوری

به این گونه هزینه‌های «روش» تنها شامل هزینه‌های تحقیقاتی دو ماهه شرکت سینتکس پس از ادغام است و چنانچه ارقام سالانه این دو شرکت پس از ادغام در نظر گرفته شود، به ارقام بزرگتری خواهیم رسید. چهار شرکت دیگر نیز هریک سالانه بیش از یک میلیارد دلار در سال صرف پروژه‌های پژوهش و توسعه خود

بیشترین جهش در سودآوری را نشان داده‌اند که به ترتیب عبارتند از: ۱۸/۲٪ به ۲۸/۴٪ و از ۲۸/۸٪ به ۳۲/۵٪ لازم به ذکر است که اکثر شرکت‌های با سودآوری فراوان آمریکایی هستند.

ادغام‌ها و افزایش هزینه‌ها

ادغام گلاکسو و ولکام باعث ایجاد شرکت معظمی با بودجه پژوهش و توسعه‌ای

کرده‌اند اما جای سه شرکت هوخست (HMR)، آمریکن هوم پروداکتز (AHP) و فارماسیا-آپجان در جدول خالی است. چرا که مجموع هزینه‌های تحقیقاتی «هوخست و ماریون مرل داوو» بالغ بر ۱۵۲۵/۶ میلیون دلار در سال ۱۹۹۴ بوده است و طبق برآورد (AHP)، انتظار بر این است که پس از ادغام شرکت «سیانامید» میزان هزینه‌های تحقیقاتی در سال ۱۹۹۵ بالغ بر یک میلیارد دلار گردد و بالاخره پیش‌بینی هزینه‌های تحقیقاتی

جدول هزینه‌های پژوهش و توسعه را بخود اختصاص داده‌اند و در این میان نام هیچ یک از شرکتهای ژاپنی به چشم نمی‌خورد. هم چنین در جدول فوق نام سه غول سوئیسی قابل مشاهده است که بیشترین قسمت از فروش خود را صرف پژوهش و توسعه کرده‌اند و شرکت «روش» با ۲۴٪ در بین این سه مقام اول را داراست. در این جدول تنها شرکت «بريستول مایراسکوئیب» (BMS) اقدام به کاهش هزینه‌های تحقیقاتی نسبت به

شرکت	هزینه‌های R & D (میلیون دلار)	فروش (میلیون دلار)	R & D % به فروش
Glaxo Wellcome	1,833.4	12,223.9	15.0
Roche	1,453.5	6,097.1	23.8
Merck & Co	1,230.6	10,865.9	11.3
Pfizer	1,037.5	6,963.0	14.9
BMS	947.9	6,970.0	13.6
Sandoz	914.7	5,261.4	17.4
Bayer	907.7	6,883.2	13.2
Lilly	838.7	5,711.6	14.7
J & J	767.0	5,158.0	14.9
Ciba	714.2	4,463.7	16.0

جدول ۴- شرکت‌های پیش‌تاز در صرف هزینه‌های پژوهش و توسعه

«فارماسیا-آپجان» معادل ۱/۱ میلیارد دلار است. جدول شماره چهار نمایانگر این واقعیت است که شرکتهای اروپایی به‌مراه هم‌تاهای آمریکایی خود تمامی ده رتبه اول فروش سال ۱۹۹۴ خود کرده است چرا که شرکت تصمیم گرفته تا از ادامه پروژه‌های متعدد خودداری کرده و بر روی پروژه‌هایی که پتانسیل‌های قویتر در زمینه دارویی و اقتصادی

دارند تمرکز کند. هزینه‌های تحقیقاتی این شرکت معادل ۱۳/۶٪ از کل فروش سال ۱۹۹۴ بوده است در حالیکه در سال قبل ۱۴/۹٪ از کل فروش خود را به این امر اختصاص داده بود.

فروش خارجی، اهمیت حیاتی برای اروپا
همچون سالیان گذشته، بازهم بسیاری

بین ۱۰ شرکت که بیشترین نسبت فروش خارجی به فروش کل را دارا هستند وجود دارد و باز هم هیچ شرکت ژاپنی دیده نمی‌شود. شرکت زنه‌کا هنوز با ۹۳٪ فروش خارجی نسبت به فروش کل در رأس قرار دارد و به دنبال آن آسترا با ۹۱٪ در مکان دوم جای گرفته است. نام دو شرکت گلاکسو و هوخست بدلیل

شرکت	فروش خارجی (میلیون دلار)	فروش کل (میلیون دلار)	درصد نسبت فروش خارجی به کل فروش
Zeneca	2,799.8	2,998.9	93.4
Astra	3,287.6	3,632.7	90.5
Schering	2,460.6	2,891.3	85.1
BASF (inc Boots)	1,546.1	1,856.1	83.3
B Ingelheim	2,566.6	3,135.3	81.9
E Merck	1,321.4	1,830.4	72.2
Sanofi	1,575.3	2,438.4	64.6
J & J	3,015.0	5,158.0	58.4
Schering - Plough	2,069.4	4,000.7	51.7
Warner - Lambert	1,070.0	2,079.0	51.5

جدول ۵ - شرکت‌های پیش‌تاز در فروش خارجی به نسبت کل فروش

ادغام در جدول دیده نمی‌شود و این در حالیست که در سال ۱۹۹۳ به ترتیب ۹۱٪ و ۸۱٪ کل فروش این دو را فروش خارجی تشکیل می‌دهد است.

منبع:

Upheaval in the rankings; Scrip Magazine
January 1996 ; 41 - 42

شرکت‌های بزرگ ارقام فروش‌های خارجی خود را فاش نکرده‌اند ولی از بین آنها تیکه این ارقام را منتشر کرده‌اند می‌توان دریافت که سهم بسیار زیادی از فروش این شرکتها را فروش‌های خارجی بخود اختصاص داده است. با مراجعه به جدول شماره پنج می‌توان دید که سه شرکت آمریکایی در